

- ✓ Rowiltforvaltning
- ✓ Motorferdsel i utmark
- ✓ Nydyrking

Kurs for nytilsatte i kommunenes landbruksforvaltning

Bodø, 19. april 2023

Øyvind Skogstad, seniorrådgiver, Klima- og miljøavdelinga

Statsforvalteren i Nordland

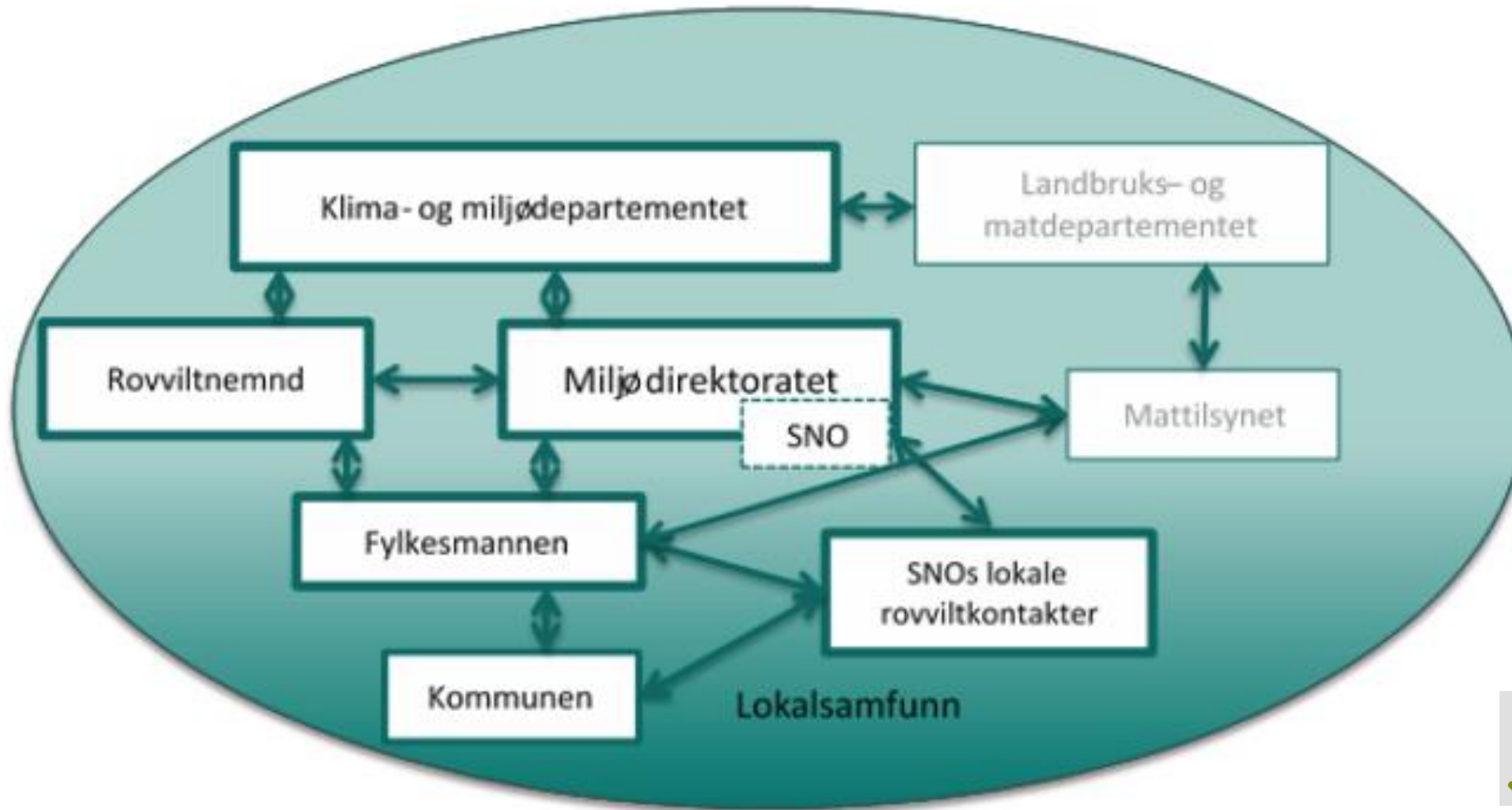
*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

– virker til Nordlands beste

Myndighetsaktørene i rovviltforvaltningen

– virker til Nordlands beste

Todelt målsetting

- Vi skal både sikre en bærekraftig forvaltning av rowiltbestandene og ta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser.
- Dette skal skje gjennom differensiering av områdene, ved at enten hensynet til rowiltet eller næringsinteressene skal veie tyngst i det enkelte området.
- På mange måter er dette en «målkonflikt» som blir svært synlig i Nordland.

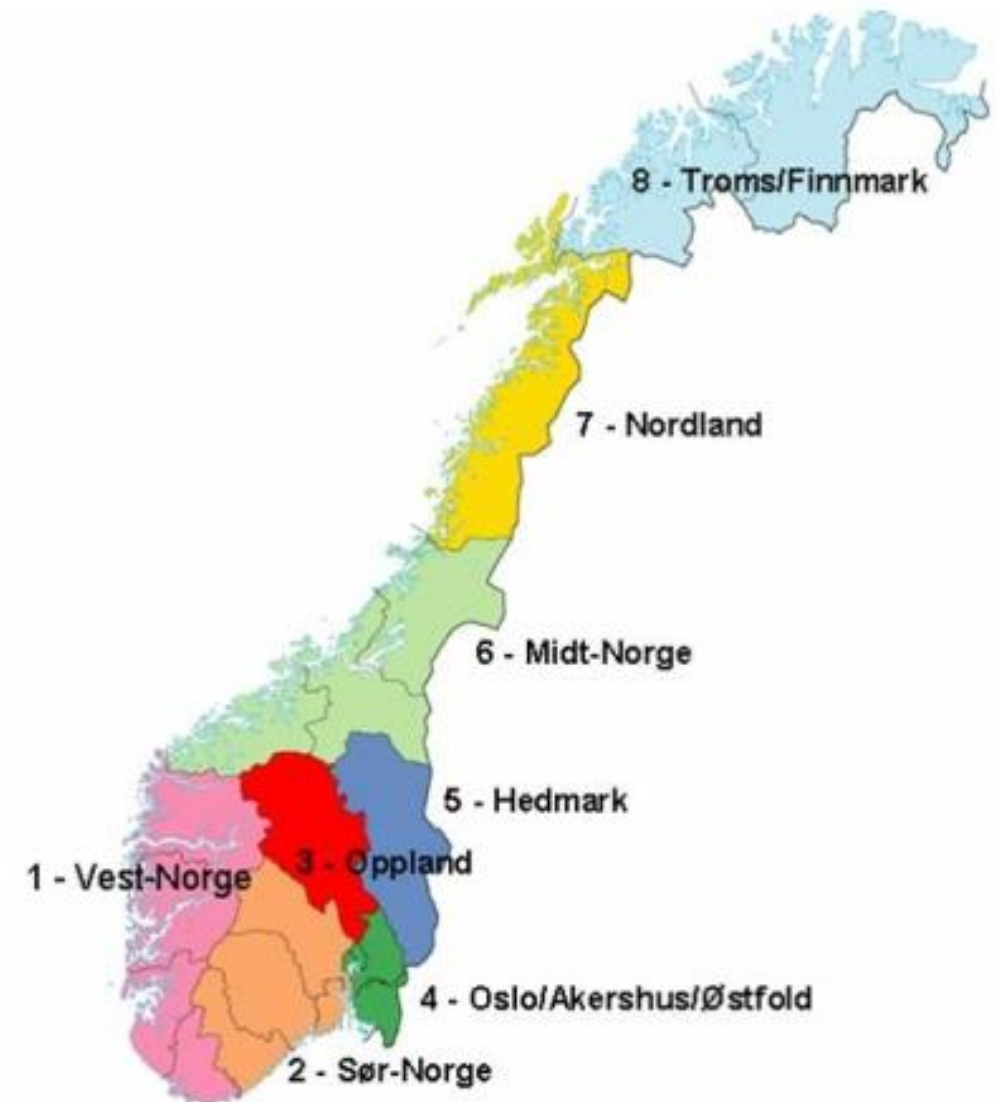
Todelt målsetting

- «det ikke skal være rowilt som representerer et skadepotensiale i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområder for tamrein»
- rowiltforvaltningen skal sikre overlevelsen til alle de store rowiltartene i norsk natur, og rowiltforvaltningen skal skje på en slik måte at antallet ynglinger holdes så nær bestandsmålet som mulig
 - Forvaltningen må balansere ulike hensyn og ulike målsettinger. «Verktøykista» er rowiltforskrifta.
- «Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser.(...)»

Regionale bestandsmål

Region	Gaupe	Jerv	Bjørn	Ulv
1	0	0	0	0
2	12	0	0	0
3	5	4	0	0
4	6	0	0	3
5	10	5	3	3
6	12	10	3	0
7	10	10	1	0
8	10	10	6	0

– virker til Nordlands beste

Kommunens ansvar i rowiltforvaltninga

- Få (om noen?) lovpålagte oppgaver.
 - Ved betinget skadefelling av rowilt kan Statsforvalteren i særskilte tilfeller delegerer sin myndighet om å iverksette felling av rowilt til kommunen (Rowiltforskriften § 9).
 - Ved ettersøk av rowilt som påtreffes skadet eller skades utenom lovlig jakt eller fellingsforsøk skal kommunen straks varsle Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet. Statsforvalteren og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell. (Rowiltforskriften § 17).
 - Enkeltvedtak om kvote for betinget skadefellingstillatelse og kvote for lisensfelling og kvotejakt kan påklages av kommuner som har en tilknytning til vedtaket (Rowiltforskriften § 18)

Kommunens ansvar i rovviltforvaltninga

Kommunale skadefellingslag

- Kommunen er ikke juridisk pålagt å ha et fellingslag, men den nasjonale rovviltpolitikken legger opp til lokal forankring (både kvotejakt, lisensfelling og skadefelling).
- Hvis kommunen skal ha et fellingslag, må dette oppnevnes.
 - Arbeidsgiveransvar!
- Kommunen kan utbetale godtgjøring til fellingslaget.
- Kommunen søker Statsforvalteren om tilskudd for dekning av godtgjøring.

Miljøvernminister Tine Sundtoft i 2015 «Kommunen har ansvaret for administrasjon av de kommunale skadefellingslagene. Dette hører til de ordinære kommunale oppgavene, på lik linje med annen kommunal viltforvaltning.»

Statsforvalteren fikk nytt og kjønnsnøytralt navn 1. januar 2021. Det gamle navnet vårt var Fylkesmannen.

[Nordland](#) > [Miljø og klima](#) > [Rowilt](#) > Gjennomført beredskapskurs for skadefelling

Gjennomført beredskapskurs for skadefelling

Den 28. april gjennomførte Fylkesmannen sammen med Norges Jeger- og Fiskerforbund og Jakt og Fiskesenteret et kurs/webinar i administrativ beredskap i kommunene for å kunne håndtere situasjoner med rowiltskader på bufe og tamrein.

Denne saken er skrevet før 1.1. 2021 da Fylkesmannen endret navn til Statsforvalteren.

Publisert 08.05.2020

Kurset var for kommuner hvor det er sannsynlig at det kan oppstå rowilttap. Totalt 19 personer fra 10 kommuner i fylket deltok, både kommunalt ansatte og skadefellingsledere.

Målet med kurset var at kommunene skal få bedre kunnskap om administrativ planlegging og kompetanseheving knyttet til skadefelling av rowilt, og være i stand til å utarbeide beredskapsplaner for dette temaet.

Kontaktpersoner

[Øyvind Skogstad](#)

Tlf: [75 53 15 68](#) / [47 48 23 32](#)

Lenker

Miljødirektoratets veileder for gjennomføring av fellingsoppdrag

Dokumenter

↓ [Program - beredskapskurs 28. april 2020skurs-nordland-april-2020](#)

↓ [Beredskapskurs - veileder](#)

↓ [Presentasjon av kommunens rolle ved skadefelling - Dagfin](#)

Kommunens ansvar i rowiltforvaltninga

- Veiledning til beitebrukere i forbindelse med søknader om tilskudd og søknader om rowilterstatning.
 - Søknadsfrist for tilskudd til planlagte tapsforebyggende tiltak mot rowiltskader («FKT»): 15. januar hvert år. *Potensiale for samordning med tilskudd til tiltak i beiteområder.*
 - Tilskudd til akutte tiltak i forbindelse med pågående rowiltskader behandles fortløpende hele året.
 - Søknad om erstatning for husdyr drept av fredet rowilt: 1. november hvert år (absolutt søknadsfrist!)
- Involvering i utarbeidelse av lokale beredskapsplaner knyttet til rowilttap?

Saksbehandlere hos Statsforvalteren

Øyvind Skogstad, oyvind.skogstad@statsforvalteren.no, 75 53 15 68 / 474 82 332

og Charlotte Holmstad Arnesen, charlotte.arnesen@statsforvalteren.no, 75 54 78 20

- ✓ Generell rowiltforvaltning, rowiltnemnda, skadefelling, jakt/felling, rowilterstatning, FKT-midler, konfliktdempende tiltak

Jostein Øvervatn, jostein.overnatn@statsforvalteren.no, 75 54 78 41

- ✓ Landbruksfaglige vurderinger, FKT-midler til sauenæringa

Anne Utsi, anne.utsi@statsforvalteren.no, 75 54 78 55 og

Ing-Lill Pavall, ing-lill.pavall@statsforvalteren.no, 75 53 16 46

- ✓ Reindriftsfaglige vurderinger

Statsforvalterens vakttelefon: 478 29 091 (NB! Ikke SMS/MMS)

Statens naturoppsyn i Nordland

- Statens naturoppsyn i Nordland: <https://www.miljodirektoratet.no/om-oss/miljodirektoratets-organisasjon/statens-naturoppsyn/kontakt-statens-naturoppsyn/>
- Martin Drewatn (Helgeland) - rowiltttiltak
- Vegar Pedersen (Fauske) – bestandsovervåking
- Geir Heggmo – (Storjord) skadedokumentasjon
- Erlend Furuhovde (Narvik) - rowiltttiltak
- Rowilttkontakter spredt over hele fylket

Mer informasjon

- <https://www.statsforvalteren.no/Nordland/Miljo-og-klima/Rowilt/>
- <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/arter-naturtyper/vilt/rowilt/>
- <https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/naturmangfold/innsiktsartikler-naturmangfold/veiledning-for-dyreeier-ved-rowiltskader/id2565115/>
- <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/Default.aspx>
- <https://rovbase.no/>
- <https://rovdatabase.no/>

- Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rowiltskader og konfliktdempende tiltak: <https://lovdata.no/forskrift/2013-01-01-3>
- Forskrift om forvaltning av rowilt: <https://lovdata.no/forskrift/2005-03-18-242>

Motorferdsel i utmark

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

– virker til Nordlands beste

Motorferdsel i utmark – informasjon og veiledning

- Veiledningsmateriell og brevmaler på [nettsidene til Statsforvalteren i Troms og Finnmark](#) og på [miljødirektoratets sider](#) – bruk dette!
- Nettsamlinger for saksbehandlere arrangeres jevnlig av oss – sørg for å bli med på vår e-postliste for mer informasjon.
- Statsforvalteren har en veilederrolle for kommunene i saker om motorferdsel i utmark. Kontaktpersoner hos oss:
 - Hanne Karbøl Hanssen, hanne.hanssen@statsforvalteren.no, 75 53 15 54
 - Øyvind Skogstad, oyvind.skogstad@statsforvalteren.no, 75 53 15 68 / 474 82 332

Statsforvalterens forventning til behandling av søknader om nydyrking

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

– virker til Nordlands beste

Forskrift om nydyrking

- Statsforvalteren skal ha søknader på høring dersom:
 - Tiltaket kan berøre vesentlige natur- og kulturlandskapsverdier (vurderingssak).
 - Tiltaket gjelder nydyrking av myr.
 - Tiltaket gjelder nydyrking innenfor reinbeiteområder.

§ 1. Formålet med denne forskriften er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskap, herunder hensynet til biologisk mangfold, kulturminner og landskapsbildet, samtidig som det skal legges vekt på å sikre driftsmessig gode løsninger.

Forventninger til utredningsplikt

- Ikke bare videresend søknader.
- Søknadene må være utredet i forhold til naturverdier før de sendes på høring.
- Synliggjør saksutredningen hvilke kilder og databaser som ligger til grunn for kunnskapsinnhentingene, og hvilke vurderinger som er gjort i saken.

Myr er viktige og sårbare økosystem

- Betydelige funksjoner og økosystemtjenester:
- rasteplass for fugler,
- levested for mange planter og dyr,
- demper flom,
- renses vann,
- lagrer karbon,
- et historisk arkiv.

Nydyrking av myr

- Nydyrking av myr er ikke tillatt jf. forskrift om nydyrking § 5.
- Kommunen kan i *særlige tilfeller* gi dispensasjon:
 - når grunneier mister andre produktionsarealer på grunn av tap av leiejord eller ved utbygging i offentlig regi som samferdselstiltak eller lignende,
 - der grunneiers eneste dyrkingsressurs er myr (det kan ikke gis dispensasjon til dyp myr >1m dersom det finnes grunn myr på eiendommen),
 - når behovet for tiltaket tilsier at hensynet til natur- og kulturlandskapsverdiene og hensynet til klima må vike.

Tilgang på leiejord

- Kommunen bør være restriktive med tillatelse til nydyrking generelt, samt å gi dispensasjon fra forbudet mot dyrking av myr, når det finnes tilgjengelig leiejord i nærområdet.

Nærhet til vassdrag

- Det er viktig å huske på at det skal settes igjen en vegetasjonssone mot vassdrag. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal sonen være minst 6 meter målt ved normal vannføring.

Vurderes om søknaden berører følgende lovverk, og synliggjør denne vurderingen:

- *Forskrift om konsekvensutredninger*

Det er ikke et absolutt krav til konsekvensutredning (KU) for nydyrkingstiltak, men kommunen skal i henhold til KU-forskriften vedlegg II punkt 1b vurdere behovet for KU etter ett sett med utslagskriterier. Dette gjelder alle nydyrkingstiltak, også tiltak mindre enn 50 dekar. Utslagskriteriene er opplistet i KU-forskriftens § 10.

- *Vannforskriften § 12*

- Det er ikke tillatt med nye inngrep i en vannforekomst dersom dette medfører at miljømålet om god tilstand i en vannforekomst ikke nås, eller at tilstanden i vannforekomsten forringes til dårligere enn god tilstand. Tilstanden til vannforekomster finnes på www.vann-nett.no

- *Er det et bakkeplaneringstiltak (forurensningsforskriften)?*
 - All planering som omfatter mer enn 1 dekar er søknadspliktige.
 - Alle planeringsarbeider skal utføres i samsvar med Tekniske retningslinjer for anlegg, drift og vedlikehold av planeringsfelt fastsatt av Landbruksdepartementet
 - Dersom tiltaket er så stort at det vurderes som et «vesentlig» terrenginngrep bør det i stedet behandles etter plan og bygningsloven.

Naturmangfoldloven §§ 8-12

- Alle offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal vurderes etter miljørettsprinsippene i naturmangfoldlovens §§8-12. Det vil si at det er et krav om at vedtak i nydyrkingssaker skal ha en slik vurdering. Vurderingen bør også være en del av saksutredningen.

Saksbehandler hos Statsforvalteren i Nordland på nydyrking:
Ole Christian Skogstad, ole.skogstad@statsforvalteren.no.

Øyvind Skogstad

seniorrådgiver, klima- og miljøavdelinga

oyvind.skogstad@statsforvalteren.no

755 31 568 / 47 48 23 32 / vakttelefon 47 82 90 91

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje

Nordlândia Stáhtaháldadiddje